

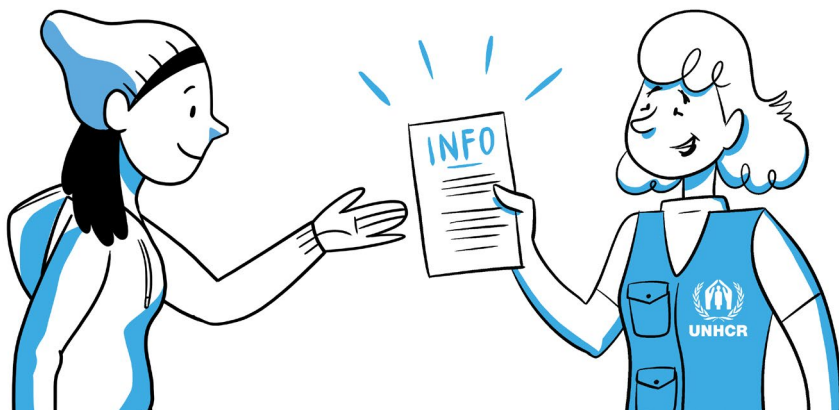

INFORMACIJE ZA TRAŽITELJE MEĐUNARODNE ZAŠTITE U REPUBLICI HRVATSKOJ

HR

UNHCR
The UN Refugee Agency

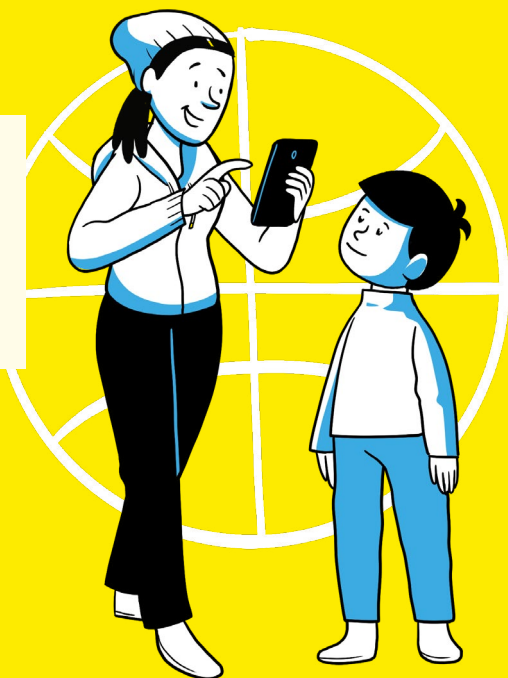

Kakvu međunarodnu zaštitu mogu dobiti u Hrvatskoj?

Ako ste u Hrvatskoj i trebate zaštitu jer ste proganjani ili se bojite proganjanja u vlastitoj zemlji, možete dobiti azil. To uključuje strah od proganjanja zbog pripadnosti određenoj rasi, vjeri, etničkoj ili društvenoj skupini (na primjer, zbog toga što ste LGBTIQ+ osoba, osoba s invaliditetom, žrtva trgovanja ljudima itd.) ili zbog određenog političkog mišljenja. Ukoliko ne ispunjavate uvjete za azil, može vam se odobriti „supsidijarna zaštita“ ako se ne možete vratiti u svoju zemlju zbog prijetnje smrtnom kaznom, smaknuća, mučenja, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja ili ako postoji ozbiljna opasnost za vaš život zbog općeg nasilja uzrokovanoga oružanim sukobom.

**Loša ekonomska situacija
ili nezaposlenost
u vašoj zemlji nisu
razlozi za dobivanje
međunarodne zaštite.**

Što trebam prvo učiniti? Izraziti namjeru za traženjem međunarodne zaštite državnim vlastima.

- Zatražite međunarodnu zaštitu odmah, ili što je prije moguće, čim uđete u Hrvatsku. Na primjer, to možete učiniti na granici, u policijskoj postaji ili kod prvog policajca kojeg vidite ili ako vam je ograničena sloboda u „Prihvatnom centru za strance“.
- Možete zatražiti međunarodnu zaštitu ako ste zaustavljeni tijekom neregularnog prelaska hrvatske granice ili nereguliranog boravka u Hrvatskoj.
- U svakom razgovoru s policijom imate pravo na prevoditelja/cu, bilo osobno ili preko telefona. Nemojte se ustručavati zatražiti prijevod!
- Jasno recite da vam je potrebna zaštita, da se bojite vratiti u svoju zemlju te da ste u svojoj zemlji proganjani ili da vam je život u opasnosti. To također možete napisati na papir, potpisati i predati policajcu. Oba načina izražavanja namjere možete učiniti na bilo kojem jeziku.
- Ako ste mlađi od 18 godina i sami ste stigli u Hrvatsku, potičemo vas da odmah o tome obavijestite policijskog službenika/cu (ako ste na granici ili u policijskoj postaji) ili bilo kojeg drugog službenika/cu (npr. ako ste u Prihvatnom centru za strance, vaš „inspektor/ica“, ili službenik/ca), kako bi vam bio imenovan posebni skrbnik koji će vam pružiti podršku. Posebni skrbnik štiti će vaša prava tijekom svih administrativnih postupaka.
- Ako ste u Hrvatsku stigli s krivotvorenim dokumentima ili dokumentima koji pripadaju drugoj osobi, recite to otvoreno i objasnite zašto. To nije prepreka za dobivanje međunarodne zaštite. Ako imate svoje dokumente sa sobom, pokažite ih.
- Ako ste dovedeni na sud, ponovite da tražite međunarodnu zaštitu i zatražite da se ta činjenica zabilježi u sudskom spisu.
- Nakon što ste izjavili da vam je potrebna zaštita, uzeti će vam se otisci prstiju ukoliko imate 14 ili više godina, te će vas se fotografirati. Odredit će vam rok u kojem se morati javiti u

Prihvatilište za tražitelje međunarodne zaštite. Prihvatilišta se nalaze u Zagrebu (često se naziva i „Porin“) i Kutini.

- Ako zatražite zaštitu u Prihvatnim centrima za strance Ježevo, Tovarnik ili Trilj, obratite se svom „inspektor“u. Kao što je gore navedeno, možete i pismeno izjaviti da tražite zaštitu na bilo kojem jeziku.
- Policijski službenik/ca će vam treba dati pisane informacije o postupku međunarodne zaštite. Ako su informacije nejasne, možete postaviti pitanja ili se obratiti organizacijama koje pomažu osobama u potrebi za međunarodnom zaštitom, odnosno tražiteljima azila. Njihovi kontakti su dostupni na kraju ovog dokumenta.

Što će se dalje dogoditi? Ispunite zahtjev za međunarodnu zaštitu.

- Nakon smještaja u Prihvatilište za tražitelje međunarodne zaštite, bit ćete pozvani na intervju sa službenom osobom Ministarstva unutarnjih poslova RH („MUP“) uz nazočnost prevoditelja/ce. Tijekom ovog intervjua registrirat će se vaš zahtjev za međunarodnu zaštitu. Zahtjev podnosite usmeno, a samo u iznimnim slučajevima to možete učiniti pismeno.
- Ako je to moguće, a kako bi vam se osiguralo poticajno okruženje tijekom iznošenja pojedinosti zahtjeva, prisutni službenik/ca i prevoditelj/ca bit će istog spola kao i vi. Ako to nije moguće, ali vam je važno, svoju potrebu možete izraziti Ministarstvu.
- Službenik/ca MUP-a zatražit će od vas da navedete svoje osobne podatke, opišete rutu kojom ste došli u Hrvatsku i obrazložite razloge traženja zaštite. Ako bilo koje pitanje nije jasno, slobodno pitajte službenu osobu koja vas intervjuiira za pojašnjenje.
- Važno je surađivati s nadležnim tijelima u svim fazama postupka.
- Važno je da date točne osobne podatke, te da što bolje opišete sve razloge zbog kojih ste napustili svoju zemlju i zbog čega tražite

zaštitu u Hrvatskoj. Navođenje lažnih ili netočnih podataka može dovesti do odbijanja vašeg zahtjeva.

- Navedite sve važne dokumente koje imate sa sobom. Ako kod sebe nemate dokumente, objasnite zašto.
- Ako, osim straha od proganjanja, postoje dodatni razlozi zbog kojih se ne možete vratiti u svoju zemlju, spomenite ih tijekom intervjua.
- Nakon što podnesete zahtjev, MUP će provjeriti je li Hrvatska nadležna za odlučivanje o vašem zahtjevu prema Dublinskoj uredbi.
- Ako je potvrđeno da je Hrvatska nadležna za vaš slučaj, morat ćete čekati do šest mjeseci na donošenje odluke, računajući od datuma kada je utvrđeno da je Hrvatska nadležna za vaš slučaj.
- Ako se odluka ne može donijeti u roku od šest mjeseci, bit ćete obaviješteni o produljenom roku u kojem možete očekivati odluku. Maksimalni rok za dostavu odluke je 21 mjesec prema hrvatskom zakonodavstvu i zakonodavstvu Europske unije.
- Odluka može biti pozitivna (daje vam se azil ili supsidijarna zaštita) ili negativna (odbacuje se ili odbija vaš zahtjev za međunarodnu zaštitu).

Što je dublinski postupak? To je postupak koji identificira europsku zemlju odgovornu za odlučivanje o vašem zahtjevu.

U određenim slučajevima, neka druga država Europske unije, ili Island, Lihtenštajn, Norveška ili Švicarska bit će odgovorna za razmatranje vašeg zahtjeva za međunarodnu zaštitu, a ne Hrvatska:

- ako ste dijete bez pratnje i imate člana obitelji (npr. roditelja, brata/sestru, ujaka/ujnu, strica/strinu, tetka/tetku, djeda/baku) koji boravi u bilo kojoj od gore navedenih zemalja;
- ako ste odrasla osoba i imate člana obitelji (npr. muža/ženu, u nekim zemljama i životnog partnera ili maloljetnu neudatu/neoženjenu djecu) koji boravi u bilo kojoj od gore navedenih zemalja, pod uvjetom da je bio član vaše obitelji kada ste napustili svoju zemlju podrijetla;
- ako imate radnu dozvolu ili vizu izdanu u bilo kojoj od gore navedenih zemalja;
- ako ste već zatražili međunarodnu zaštitu u nekoj od gore navedenih zemalja (to se može utvrditi ako su Vam uzeti otisci prstiju);
- ako niste zatražili međunarodnu zaštitu, ali su vam uzeti otisci prstiju tijekom nereguliranog putovanja u jednoj od gore navedenih zemalja,
- ako postoji drugi dokaz da ste boravili ili putovali kroz neku od ovih zemalja, čak i ako vam ondje nisu uzeti otisci prstiju.

Ako se utvrdi da Hrvatska nije nadležna za vaš zahtjev, izdat će se pisana odluka te ćete biti prebačeni u zemlju za koju se

Ako imate člana obitelji u drugoj državi članici EU, možete zatražiti spajanje obitelji. Postupak spajanja obitelji može potrajati - budite strpljivi.

utvrdi da je odgovorna. Ovaj postupak može potrajati neko vrijeme, budite strpljivi.

Što se događa nakon intervjua vezanog uz zahtjev? Održat će se drugi intervju i donijeti odluka.

- Ako se utvrdi da je Hrvatska nadležna za vaš zahtjev, prema dublinskim pravilima opisanim gore, bit ćete pozvani na drugi intervju.
- Vašu detaljnu priču saslušat će drugi službenik/ca MUP-a, opet u prisutnosti prevoditelja/ce.
- Ako je moguće, a kako bi vam se osiguralo poticajno okruženje tijekom intervjua, prisutni službenik/ca i prevoditelj/ca bit će istog spola kao i vi. Ako to nije moguće, ali vam je važno, svoju zabrinutost možete izraziti Ministarstvu.
- Morate osobno prisustvovati ovom intervjuu, bez obzira na to imate li zakonskog zastupnika ili ne.
- Ako imate pravnog zastupnika, on također može prisustvovati intervjuu.
- Intervju može trajati nekoliko sati.
- Vaše izjave mogu biti snimljene pomoću audio-vizualnih uređaja, o čemu ćete biti unaprijed obavijestiti.
- Neki tražitelji mogu biti pozvani na drugi intervju.

Što trebam znati o intervjuu? Morate dati sve važne detalje i govoriti istinu.

- Na početku intervjua službena osoba će vam objasniti postupak intervjua.
- Službenik/ca će postavljati pitanja o tome što se dogodilo ili što se događa u vašoj zemlji, te će vas detaljnije pitati o informacijama koje ste dali tijekom prvog intervjua u sklopu vašeg zahtjeva za međunarodnu zaštitu.
- Trebali biste navesti sve što je važno i relevantno za vaš zahtjev, uključujući zašto ste napustili svoju zemlju, način na koji ste bili proganjeni i od koga.
- Sve što podijelite, uključujući vaše osobne podatke, tretirat će se kao povjerljive informacije. Neće se dijeliti ni s kim, uključujući vlasti vaše zemlje podrijetla.
- Ako se ne možete sjetiti nekih detalja, poput određenih datuma ili mjesta, ne brinite. Govorite istinu i nemojte davati netočne informacije. Možete objasniti da se ne možete sjetiti ili da niste sigurni.
- Ako možete, na intervju ponesite sve dokumente koji bi mogli pomoći u dokazivanju da ste pretrpjeli ili strahovali od proganjanja u svojoj zemlji, te ih prethodno kopirajte. Na primjer, ponesite policijske pozive, presude, prijeteća pisma, dokaze da ste bili u zatvoru, liječničke potvrde, novinske isječke, fotografije itd.
- Ako nemate dokumente koji dokazuju vaš identitet ili ste tijekom putovanja koristili tuđe dokumente, objasnite zašto. Službenik/ca će provjeriti sve dokumente koje imate sa sobom.
- Ako vam nešto nije jasno, nemojte se ustručavati zatražiti dodatna pojašnjenja.
- Ako se osjećate umorno ili emotivno, nemojte se ustručavati zatražiti kratku stanku tijekom intervjua.
- Možda će vam biti postavljena pitanja na koja vam je teško ili čak neugodno odgovoriti. Možete reći službeniku/ci da se ne osjećate ugodno odgovarati, međutim, imajte na umu da odgovaranje na

takva pitanja može pomoći službeniku/ci da donese odluku o vašem zahtjevu. Sve informacije ostat će povjerljive.

- Također se mogu provesti i medicinske procjene, uz vaše dopuštenje, u svrhu pronalaženja znakova koji bi mogli ukazivati na proganjanje ili ozbiljnu štetu.
- Ako nije moguće utvrditi vaš identitet ili državu podrijetla, također možete biti podvrgnuti pretrazi koja može uključivati pregled vašeg mobilnog telefona ili računala.
- Na kraju će vam službena osoba uz pomoć prevoditelja/ce pročitati bilješke s intervjua. Ako primijetite da nešto nije točno zapisano ili je izostavljeno, odmah obavijestite službenu osobu i ona će to ispraviti. Zatim ćete biti zamoljeni da potpišete bilješke intervjua. Nakon što ih potpišete, smatrat će se da su točan prikaz onoga što ste rekli na intervjuu.
- Ako mislite da prevoditelj/ca ne prevodi točno ono što govorite ili niste zadovoljni načinom na koji službenik/ca vodi intervju, nemojte se ustručavati izraziti svoju zabrinutost, uključujući i ako želite zatražiti drugog prevoditelja/cu ili službenika/ca. Ovu mogućnost ne treba koristiti bez razloga.
- Ako ste bolesni ili ste spriječeni doći na intervju iz bilo kojeg

Važno je da govorite istinu, razjasnite sve nedosljednosti u svojoj izjavi i detaljno objasnite, koliko god možete, zašto ste napustili svoju zemlju.

drugog opravdanog razloga, morate odmah obavijestiti svog ovlaštenog službenika/cu MUP-a, a kako je navedeno u pozivu na intervju. Ukoliko svoj izostanak ne opravdate u roku od 2 kalendarska dana od prvobitno zakazanog termina intervjua, postupak će se prekinuti, što znači da gubite sva prava koja imate kao tražitelj međunarodne zaštite.

Imam li pravo na pravnu pomoć? Da.

- Kada izrazite namjeru za traženjem međunarodne zaštite, nazočna službena osoba dužna vam je dati informacije o postupku. Detaljnije informacije dobit ćete tijekom prvog intervjua na kojem podnosite zahtjev za međunarodnu zaštitu.
- Svi tražitelji imaju pravo dobiti pravne informacije o svom predmetu, kao što je, na primjer, informacije o stanju predmeta u postupku. To možete zatražiti od službenika/ce MUP-a u bilo kojem stadiju postupka.
- Također možete angažirati odvjetnika po svom izboru u bilo kojem stadiju postupka koristeći vlastita sredstva.
- Vaš zahtjev može biti odobren, odbijen ili odbačen. Ako zahtjev bude odbijen, imate pravo na besplatnu pravnu pomoć za sastavljanje tužbe pred Upravnim sudom. Ako je vaš zahtjev odbačen, u određenim slučajevima imate pravo na besplatnu pravnu pomoć. Službenik/ca MUP-a će vam dati informacije o vašim pravima kada bude donesena odluka.
- Prilikom uručivanja negativne odluke u vezi s vašim zahtjevom dobit ćete popis odvjetnika koji pružaju besplatnu pravnu pomoć.
- Osim potpore koju financira država, postoje i nevladine organizacije (NGOs) koje mogu pružiti pravne informacije ili savjete tijekom postupka, poput Hrvatskog pravnog centra, čiji se kontakt podaci nalaze u nastavku.

Imam li još neka prava i obveze dok čekam odluku o svom zahtjevu za međunarodnu zaštitu? Da.

- Ako ste ozbiljno bolesni, imate pravo na liječničku pomoć. Djeca imaju pravo na osnovno i srednje obrazovanje. Imate pravo na slobodu vjeroispovijesti pod uvjetom da time ne ometate mir drugih ljudi.
- Pravo na rad stječete tri mjeseca nakon podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, ako Ministarstvo unutarnjih poslova u tom roku nije odlučilo o vašem zahtjevu za međunarodnu zaštitu. Ovo vrijedi samo ako se kašnjenje u donošenju odluke ne može pripisati vašem ponašanju.
- Imate pravo na slobodu kretanja unutar hrvatskog teritorija. Ne napuštajte Hrvatsku tijekom postupka međunarodne zaštite.
- Morate se pridržavati hrvatskih zakona, kao i kućnog reda Prihvatilišta ako ste tamo smješteni, te surađivati sa službenim osobama.
- Morate obavijestiti službenike o svakoj promjeni adrese u roku od dva dana.

Zatražite od službenika/ce detaljne informacije o ovim pravima.

Gdje ću biti smješten/a dok čekam odluku o zahtjevu? U Prihvatilištu za tražitelje međunarodne zaštite.

- Dobit ćete besplatan smještaj u Prihvatilištu za tražitelje međunarodne zaštite, kao i tri obroka dnevno, potrepštine za osobnu higijenu i malu financijsku naknadu. Po potrebi ćete moći dobiti odjeću i obuću. Dva su takva centra, jedan u Zagrebu (često se naziva i „Porin“) i drugi u Kutini.

- U Prihvatištu možete dijeliti sobu s osobama istog spola. Ako ste stigli s obitelji, bit ćete smješteni zajedno.
- Morate poštovati druge i pridržavati se „kućnog reda” i uputa koje ste dobili u Prihvatištu.
- Tijekom večernjih sati propisanih „kućnim redom” morate ostati u Prihvatištu, osim ako službena osoba MUP-a nije odobrila vašu odsutnost.
- Ako želite napustiti Prihvatište, morate o tome obavijestiti službenu osobu MUP-a.
- Ako imate sredstava, morate pokriti troškove svog smještaja u Prihvatištu ako je to traženo od vas ili zatražiti službenu dozvolu za boravak u privatnom smještaju izvan Prihvatišta.
- Ako živite u privatnom smještaju, pobrinite se da na ovoj adresi možete primati pozive i pošte iz MUP-a (napišite svoje ime i prezime na zvonu i sandučiću). Ako niste u mogućnosti primiti službene obavijesti nadležnih tijela, može se pretpostaviti da ste napustili Hrvatsku, a vaš zahtjev za međunarodnu zaštitu može biti zatvoren.

Kao tražitelj međunarodne zaštite imate pravo ostati u Hrvatskoj te se slobodno kretati na njezinom teritoriju. Međutim, ako boravite u Prihvatištu, morate se pridržavati „kućnog reda”. Ne napuštajte Hrvatsku tijekom postupka međunarodne zaštite jer biste mogli biti sankcionirani, uključujući ograničenja slobode kretanja.

Zašto sam zatvoren u Prihvatnom centru za strance? Jer je izdano rješenje o ograničenju slobode kretanja.

- Nekoliko je razloga zašto ste zatvoreni u Ježevu, Tovarniku ili Trilju.
- Hrvatski zakon dopušta zatvaranje tražitelja međunarodne zaštite u određenim okolnostima, uključujući niže navedene situacije.
- Tražitelji koji zatraže međunarodnu zaštitu nakon što su zatvoreni, a tijekom postupka deportacije iz Hrvatske mogu ostati zatvoreni i tijekom postupka međunarodne zaštite.
- Hrvatske vlasti također mogu odlučiti zatvoriti tražitelja ako smatraju da postoji rizik da će pobjeći (nezakonito napustiti Hrvatsku), u slučaju, na primjer, ako je osoba to pokušala u prošlosti više puta učiniti, a prije završetka postupka međunarodne zaštite.
- Tražitelji također mogu biti zatvoreni ako se to smatra potrebnim kako bi se utvrdio identitet ili nacionalnost, ili bilo koje druge činjenice i okolnosti na kojima se temelji podneseni zahtjev.
- Tražitelji također mogu biti zatvoreni zbog zaštite nacionalne sigurnosti i javnog reda; sprječavanja širenja zaraznih bolesti, odnosno sprječavanja ugrožavanja života i imovine.
- Imate pravo podnijeti tužbu Upravnom sudu bez naknade, a kako bi sud preispitao je li odluka o vašem zatvaranju opravdana prema hrvatskim zakonima. Službenik/ca koji vas obavještava o odluci o zatvaranju također će vam dati popis odvjetnika koji vas mogu besplatno zastupati u sporu pred sudom.

Detaljno objašnjenje razloga zatvaranja možete zatražiti od službene osobe MUP-a koja vam je priopćila odluku o tome. Ovo se također primjenjuje u slučaju bilo kojih drugih mjera ograničenja vaše slobode kretanja koje su možda primijenjene.

Imate pravo dobiti presliku službene odluke o zatvaranju ili ograničenju slobode kretanja te podnijeti tužbu Upravnom sudu.

Što ako dobijem negativnu odluku kojom se odbija moj zahtjev za međunarodnu zaštitu? Možete podnijeti tužbu.

- Svaka negativna odluka sadržavat će upute o roku u kojem možete podnijeti tužbu Upravnom sudu, a kako biste zatražili preispitivanje odbijene odluke.
- Ako ne podnesete tužbu na negativnu odluku ili ako vam tužba bude odbijena, morat ćete napustiti Hrvatsku. Ako ne napustite Hrvatsku, možete biti uhićeni zbog nereguliranog boravka i zadržani u Prihvatnom centru za strance iz kojeg ćete biti deportirani iz Hrvatske.

Budite oprezni, rokovi za podnošenje tužbe mogu biti kratki: reagirajte odmah i potražite pravnu pomoć.

Što ako mi međunarodna zaštita bude odobrena?

- Dobit ćete mogućnost ostanka u Hrvatskoj, te steći dodatna prava.
- Ta prava se odnose na zapošljavanje, zdravstvenu zaštitu, obrazovanje i na mnoga druga područja svakodnevnog života.

Ako vam je odobrena međunarodna zaštita (azil ili supsidijarna zaštita), detaljnije informacije o vašim pravima i obvezama, kao i knjižicu s važnim informacijama o životu u Hrvatskoj, dobit ćete od službenika za integraciju iz Ministarstva unutarnjih poslova.

Gdje mogu zatražiti dodatnu pomoć?

UNHCR (Ured visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice)

HeinzeloVA 44, Zagreb
☎ (00385) (01)37-13-555
💻 help.unhcr.org/croatia
✉ HRVZA@unhcr.org

HRVATSKI PRAVNI CENTAR

Bednjanska 8a, Zagreb
☎ (00385) (01) 48-73-965
💻 hpc.hr | ✉ hpc@hpc.hr

HRVATSKI CRVENI KRIŽ

Ulica Crvenog križa 14/1, Zagreb
☎ (00385) (01) 46-55-814
💻 hck.hr
✉ azil-migracije@hck.hr

CENTAR ZA MIROVNE STUDIJE

Selska cesta 112a, Zagreb
☎ (00385) (01) 48-20-094
(00385) (0) 91-330-0183
💻 cms.hr | ✉ cms@cms.hr

PRAVNA KLINIKA PRAVNOG FAKULTETA U ZAGREBU

PalmotićeVA ulica 30, Zagreb
☎ (00385) (01) 48-11-311
(00385) (01)48-11-320
(00385) (01)48-11-324
💻 klinika.pravo.hr
✉ klinika@pravo.hr

ISUSOVAČKA SLUŽBA ZA IZBJEGLICE

Maksimirska cesta 286, 10000 Zagreb
☎ (00385) (0)98-979-2298
💻 hrv.jrs.net
✉ info@jrs.hr

PROJEKT GRAĐANSKIH PRAVA SISAK

S. i A. Radića 6/5 (2. floor right), 44000 Sisak
☎ (00385) (44)571 752
Besplatni tel./free legal phone: 0800 200 098
💻 crpsisak.hr
✉ pgp-sisak@crpsisak.hr

BORDERS:NONE

Josipa Seissla 68, 10000 Zagreb
WhatsApp: (00385) (0)97 646 3819
💻 facebook.com/bordersnone
✉ hello@bordersnone.com

Dotatne informacije o pomoći i podršci dostupne su u prihvatilištima za tražitelje međunarodne zaštite.

Ovaj je letak izrađen u sklopu projekta „Pravna pomoć i izgradnja kapaciteta za pristup teritoriju i azilu u Hrvatskoj“, a koji financira UNHCR.